

سوالات درس اول جامعه شناسی دوازدهم

برای فهم بیشتر:

دانش عمومی چیست و چه تفاوتی با دانش علمی دارد؟

جستجوی آگاهی با پرسیدن، شک کردن و بررسی کردن ایده ها و واقعیت ها و اشیا، همراه است. اما مراحل و سطوح مختلفی از پرسشگری وجود دارد. در زندگی روزمره با اشیا در ارتباط هستیم که در مواجهه با آنها با تجربه ای آنی و واقعی از اشیا مواجه می شویم. حواس اصلی ما (بویایی، شنوایی، بینایی، لامسه و چشایی) مجموعه ای از پاسخ های صریح و مستقیمی را برای مواجهه با اشیا برای ما به وجود می آورند و بر مبنای آن پاسخی را که ریشه در سنت های ما دارد را برایمان فراخوانی کرده و در اختیارمان قرار می دهند. این مراحل عمدتاً بدون تفکر هم اتفاق می افتد.

این دانش روزانه به نام هایی مانند دانش مشترک، حسی، ابتدایی یا آنی نیز شناخته می شود. توضیح و تفسیری که این چنین مواجهه هایی برای ما تولید می کنند عموماً ناشی از گزاره های غیر دقیقی است که معمولاً ریشه در فرهنگ شفاهی دارد. این توضیحات بدون پرسشگری و جستجوی خاصی به دست می آیند و عموماً تفسیرهایی ناپخته و سریعی هستند که بر مبنای مشاهدات ساده ارایه می شوند: ما می گوئیم خورشید طلوع و غروب می کند یا می گوئیم آسمان در بالا است. این دانش عمومی قصدی برای ایجاد تغییر ندارد.

ما چگونه دانش عمومی خود را می سازیم؟

این دانش عمومی برای ما حاصل برخورد اتفاقی با پدیده هایی در طول زندگی مان است و بسیاری از بخش های آن از نسلی به نسل دیگر انتقال می یابد، بدون آن که دستخوش تحولی جدی شود.

این دانش عمومی ریشه گرفته از مواجهه هر روزه ما با طبیعت اطرافمان و روشی است که فرهنگ ما جهان اطرافش را توصیف می کند. این اطلاعات از سوی خانواده ما، بستگان، دوستان، همسایه ها، شرکای زندگی، گروه و یا جامعه تولید و به ما منتقل

درس اول ذخیره دانشی

۱- دانش عمومی چیست؟ با ذکر مثال توضیح دهید؟

۲- گسترده ترین بخش ذخیره دانشی ما چیست؟

۳- ذخیره دانشی ما چگونه افزایش می یابد؟

۴- آیا لازم است برای تمام بخش های دانش عمومی،

خود اندیشه کنیم و آنها را خود بدست بیاوریم؟

۵- دانش علمی چیست؟

۶- چه رابطه ای میان دانش علمی و دانش عمومی وجود

دارد، توضیح دهید؟

۷- تناقضات میان دانش عمومی و دانش علمی چگونه

برطرف می شود؟

می شود. این جامعه انسانی ما است که راه های زندگی خود را با دیگران سهیم می شود ، خوشی ها، نگرانی ها ، دردها ، آرزوها و امیدها برای آینده ، احتیاط ها برای امروز و خاطرات گذشته و سنتش را و البته این دانش عمومی شامل خرافات مختلف نیز می شود.

در بستر دانش مشترک گاه بر مبنای دریافت های حسی که از محیط اطرافمان داریم به آن مشخصات و فضایی را تلقین می کنیم و در این فرآیند، ممکن است گاهی واکنش ها و هدفمندی را که در متعلق به انسان ها است به این محیط مادی نسبت دهیم .

با همه این حرف ها و علی رغم محدودیت هایی که دانش مشترکِ قبیله ، گروه یا جامعه ما دارد بدون این نوع از آگاهی زندگی ما غیر ممکن می شد. در غیاب این آگاهی ما به طور دایم می بایست درگیر توجیه کردن و مردد ماندن در رویدادها می شدیم و همیشه برای تصمیم گیری های روزمره خود دچار تاخیر می بودیم.

دانش عمومی در همه فرهنگ ها و تمدن ها وجود دارد. همه ما در زندگی روزمره خود از این دانش عمومی بهره می بریم و به کمک آن با همشهری های و مردم اطرافمان ارتباط برقرار می کنیم. خود دانشمندان هم کارشان را با دانش عمومی آغاز می کنند اما در نهایت از مرزها و محدوده های آن فراتر می روند.

تجربه دانش عمومی

مشاهده تجربه های ما از دانش عمومی کار بسیار ساده ای است. برای مثال ببینید در باره یک اتفاق جدید و نارایج با دوستان صحبت می کنید برای مثال این گزاره را در نظر بگیرید: در برخی از بزرگراه های آلمان تابلو هایی هشدار دهنده برای کاهش سرعت وجود دارد و مطالعات نشان داده با کاهش این حد سرعت جریان ترافیک سریعتر شده است.

اولین واکنش هم صحبت شما به طور عمومی مخالفت کردن با حرف شما و دفاع از سیستم دانسته های پیشین خود است که برای مثال کاهش حد بالای سرعت باعث کاهش نهایی جریان رفت و آمد می شود. این بخشی از دانش عمومی است که در این شرایط و در مقابل داده جدید به دفاع از خود بر می خیزد.